

ІННОВАЦІЙНА ОРІЄНТАЦІЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ АГРАРНОГО БІЗНЕСУ

Орел Анна Миколаївна

кандидат економічних наук, старший викладач, докторант

Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка (м. Харків, Україна)

ORCID: 0000-0003-0823-3346

Email: vova7003@gmail.com

Руденко Сергій Валентинович

кандидат економічних наук, доцент,

Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка (м. Харків, Україна)

ORCID: 0000-0002-2874-1957

Email: svr13@yandex.ru

Представлено зміст інвестиційної діяльності відповідно нормативним документам. Розглянуто вплив чинників зовнішнього середовища в контексті створення інвестиційного клімату. Визначені специфічні риси ризикованості кредитування аграрного сектора. Доведена неспроможність мілких виробників реалізовувати інноваційні інвестиційні проекти через недостатність акумулювання фінансових ресурсів для розвитку. Визначено стан фінансового ринку в Україні як незадовільний, що значно обмежує використання фінансових інструментів – деривативів. Однією із проблем виступає нерозвиненість товарних бірж, що не дозволяє ефективно реалізовувати продукцію сільського господарства. Представлено основні детермінанти інвестиційної діяльності в сільському господарстві, які включають специфічні чинники впливу на інвестиційний клімат, об'єкти, цілі, заходи або особливості, пріоритетні напрями. Розглянуто напрями державної підтримки інноваційного розвитку інвестиційної діяльності сільськогосподарських підприємств у формі пільгового кредитування, звільнення від оподаткування частини прибутку, яка їде на розвиток, організаційних заходів забезпечення взаємодії аграріїв, науковців і освітян для активізації інвестиційної діяльності.

Ключові слова: інвестиційна діяльність, інновації, суб'єкти аграрного бізнесу, державне регулювання, фінансовий ринок, пільгове кредитування, податкові пільги.

DOI: <https://doi.org/10.32845/bsnau.2019.3.18>

Постановка проблеми. Сучасний агробізнес виступає потужним форвардом вітчизняної національної економіки через значну питому вагу продукції цієї галузі в експорті продукції. Зміщення акцентів відбулося через зміну структури зовнішньої торгівлі внаслідок значного скорочення обсягу продажу за кордон традиційних для вітчизняної економіки продуктів металургійної промисловості. Крім того ситуація ускладнюється низькою конкурентоспроможністю інших видів продукції. Не можна не зазначити, що основою порівняно високої популярності продукції аграрного сектору на зовнішньому ринку є потужний природно-ресурсний потенціал, але його неефективне й часом безвідповідальне використання призводить до виснаження земель, що становить серйозну загрозу стратегічному розвитку всього агропромислового сектору. Крім цього існують ряд інших проблем, властивих сільському господарству, до яких варто віднести переважно низький рівень якості експортованої продукції; порушений баланс рослинництва й тваринництва, який останнім часом стабільно поглиблюється, що проявляється у скороченні чисельності ВРХ, в тому числі корів, свиней, поголів'я кіз, овець; недостатність внесення мінеральних добрив і фактичну відсутність внесення органічних тощо. Особливу проблему становить зруйнована соціальна інфраструктура на селі, яка виступає причиною поступового збезлюднення сіл, що в майбутньому стане значною перешкодою для забезпечення аграрного виробництва людськими ресурсами. Крім цих поточних проблем існує ряд загроз зовнішнього середовища, які можуть значно змінити попит на вітчизняну продукцію аграрного сектору, що призведе до необхідності перегляду поточних стратегій діяльності. Крім загроз зовнішнє середовище включає

множину потенційних можливостей, використання яких дозволить значно диференціювати ринки збуту продукції, освоїти випуск нової продукції, впровадити сучасні технології з енергоефективності тощо. Реалізація будь-яких намірів вимагає інвестицій, впровадження яких вимагає комплексного механізму управління, а їх нестача виступає принципово важливою перешкодою для подальшого розвитку сільськогосподарських підприємств. Серед всіх напрямів інвестиційної діяльності саме інноваційна має найбільші перспективи так як дозволяє отримати найкращі та найвищі результати. З іншої сторони саме ці інвестиції є найбільш ризикованими поряд з традиційними видами. Таким чином, розробка належного методологічного й методичного забезпечення успішного здійснення інноваційних інвестицій дозволить суб'єктам аграрного бізнесу досягти значущих успіхів у бізнес-діяльності в поточній і майбутній перспективі, що і обумовлює актуальність дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженням питань інвестиційної діяльності суб'єктів аграрного бізнесу займалися такі дослідники як: В. Алексійчук, В. Амбросов, Ф. Важинський, С. Володін, А. Гайдуцький, М. Дем'яненко, М. Зубець, О. Левандівський, І. Лукінов, М. Кісіль, Ю. Кучеренко, Т. Майорова, О. Мельник, Ю. Орловська, В. Опарін, Л. Рибіна, П. Саблук, Н. Сіренко, Л. Смолій, П. Стецюк, Г. Харченко, М. Чумаченко, О. Ульянченко. Питання інноваційного в аграрному секторі розвитку розглядалися в працях таких науковців: Є. Бузовський, А. Смоленюк, Н. Сіренко, І. Санду, В. Скрипниченко, В. Покотилова, П. Музика, П. Лайко, Л. Крючко тощо. Незважаючи на існуючі наукові нароби залишаються недостатньо дослідженими механізми підвищення кон-

курентоспроможності підприємств аграрного сектора за рахунок ефективної інвестиційної діяльності, що і обумовило мету дослідження.

Мета статті. Мета дослідження полягає в подальшому розвитку шляхів інноваційної орієнтації інвестиційної діяльності суб'єктів аграрного бізнесу.

Виклад основного матеріалу. Сільське господарство входить до ланки інших галузей агропромислового комплексу разом з переробною промисловістю, сільськогосподарським машинобудуванням, виробниками захисту рослин та добрив, підприємствами, які займаються зберіганням і транспортуванням готової продукції разом з об'єктами виробничої та соціальної інфраструктури. Але саме аграрні підприємства виступають джерелом сировини для інших підприємств комплексу й значне поліпшення якості продукції дозволяє збільшити додану вартість та покращити конкурентне становище інших.

Вітчизняний ринок має значний резерв для зростання. Через відчутне недоспоживання ключових груп продуктів на вітчизняному ринку існує невикористана можливість до збільшення обсягів виробництва. Найбільше недоспоживання відповідно до вимог гігієни харчування МОЗ спостерігається за групами таких продуктів: картопля – 50,6%, фрукти, ягоди й виноград – 54,7, молоко та молочні продукти – 44,1%, городинні та баштанні культури – 41,1%. За іншими групами показники менші, але також досить відчутні: цукор і кондитерські вироби – 30,5%, риба та рибопродукти – 28%, яйця – 25,2%, м'ясо та м'ясопродукти – 29,2%. Найбільше недоспоживання спостерігається за тими групами товарів, які виробляються домашніми господарствами. Відповідно ним потрібні інновації, але саме ці суб'єкти не мають достатньо коштів навіть для звичайного збільшення обсягів виробництва, що підтверджується загальною динамікою, не кажучи про вартісні впровадження. Отже, в даному випадку важливе втручання держави для сприяння, надання фінансування та реалізації посередницької діяльності між науково-дослідними установами, які генерують інновації і безпосередніми підприємствами, які їх впроваджують. Також це підтверджується обсягом імпорту продуктів харчування: за січень-листопад 2019 року від'ємне сальдо було за такими групами товарів: 12,2 млн дол. США за групою товарів «Живі тварини», 527,8 млн дол. США – «Риба і ракоподібні», 6,7 млн дол. США – «Інші продукти тваринного походження», 10,9 млн дол. США – «Овочі», 322,3 млн дол. США – «Їстівні плоди та горіхи».

Під інвестиційною діяльністю розуміють «сукупність практичних дій громадян, юридичних осіб і держави щодо реалізації інвестицій, яка провадиться на основі: інвестування, що здійснюється громадянами, недержавними підприємствами, господарськими асоціаціями, спілками і товариствами, а також громадськими і релігійними організаціями, іншими юридичними особами, заснованими на колективній власності; державного інвестування, що здійснюється органами державної влади за рахунок коштів державного бюджету, позичкових коштів, а також державними підприємствами та установами за рахунок власних і позичкових коштів; місцевого інвестування, що здійснюється органами місцевого самоврядування за рахунок коштів місцевих бюджетів, позичкових коштів, а також комунальними підприємствами та установами за рахунок власних і позичкових коштів; державної підтримки для реалізації інвестиційних проектів; іноземного інвестування, що здійснюється іноземними державами, юридичними

особами та громадянами іноземних держав; спільного інвестування, що здійснюється юридичними особами та громадянами України, юридичними особами та громадянами іноземних держав» (стаття 2) [1]. Це дозволяє розглядати різні джерела для фінансування інвестиційної діяльності, що має забезпечувати належну диверсифікацію. На жаль, для сільськогосподарських підприємств основним джерелом інвестицій виступають власні кошти, які формуються з амортизаційних відрахувань, нерозподіленого прибутку, страхових відшкодувань, надлишки коштів.

Через посилення впливу чинників зовнішнього середовища сприятливість інвестиційного клімату становиться все більш і більш вирішальним параметром. Саме відсутність його належного рівня в Україні призвела до недостатності фінансування інвестиційної діяльності із зовнішніх джерел, представлених всіма іншими ресурсами крім власних. Автори [2, с. 57] виділяють такі причини непривабливості та ризикованості кредитування аграрного сектора економіки: 1) сезонні особливості та сильна залежність від природно-кліматичних умов; 2) проблеми з оплатною продукцією – кредиторська заборгованість; 3) невідповідність потреб суб'єктів агробізнесу в кредитних ресурсах і можливостях банківських установ; 4) недостатність ліквідного забезпечення кредитів; 5) нестійкий фінансовий стан суб'єктів аграрного ринку.

Крім цих чинників варто додати ще ряд важливих особливостей функціонування суб'єктів аграрного бізнесу, які є вирішальними в розумінні характерних рис інвестиційної діяльності.

З економічної точки зору інвестування передбачає вкладення ресурсів в різних формах в систему функціонування підприємства для отримання економічної вигоди від додаткового результату, який формується внаслідок підвищення продуктивності праці, зростання якості продукції, створення та виведення на ринок нових видів продукції, освоєння нових технологій і видів техніки тощо. Суб'єкт інвестування реалізує цю діяльність для забезпечення зростання й розвитку – розширеного відтворення. З одного боку має місце зростання капіталізації суб'єкта господарювання, з іншого – формуються передумови для збільшення прибутковості й рентабельності діяльності. Відповідно вкладення коштів має бути обґрунтованим з точки зору вірогідності отримання запланованих додаткових доходів, які знаходяться в зоні ризику, адже в майбутньому невідомо, чи вдасться запустити в реалізацію розроблені інвестиційні проекти із бажаним рівнем віддачі. З цієї метою здійснюються оцінювання вартості грошей участі, що дозволяє враховувати можливі інфляційні процеси й альтернативні шляхи використання коштів.

За формами інвестиції бувають [3]: вкладення коштів у засоби виробництва, що становить сутність реальних інвестицій; фінансові інвестиції у формі кредитних ресурсів банків, цінних паперів, заощаджень населення, коштів зарубіжних інвесторів для відтворення капіталу; інтелектуальні інвестиції, до яких відносять авторські права, ноу-хау, ліцензії, довід і кваліфікації працівників, організаційні знання підприємства.

Відповідно, великим інтеграційним агроформуванням реалізовувати інвестування значно легше через вищий рівень спроможності акумулювати кошти для подальшого вкладення в розширення й відновлення виробництва. Це пов'язано з такими перевагами [4]: ефект крупного виробництва, який поєднує переробку, безпосередньо вирощування,

агросервіс і торгівлю; нижчий рівень конкуренції для членів інтеграційних об'єднань; можливість концентрації капіталу; підвищення стійкості комерційної діяльності; забезпечення безпеки активів шляхом зосередження найбільш ліквідних резервів у спеціально створених структурах; побудова господарської ієрархії на основі жорсткої регламентації управлінських відносин.

Відносно цих причин необхідно надати окремі уточнення. Однозначною перепоною виступає сезонність виробництва, яка в розвинутих країнах вирішується шляхом страхування і активної підтримки з боку держави. Нестійкість фінансового стану аграрних підприємств є питанням дискусійним, так як чисельні виробники працюють рентабельно, тобто статистично значущої різниці щодо нижчого рівня фінансової стабільності в порівнянні з іншими галузями наразі не спостерігається. Питання невідповідності ставок за банківськими кредитами характеризує скоріше загальна ситуація із фінансовим сектором в країні. Не всі галузі народного господарства можуть дозволити собі кредитування за такими високими відсотковими ставками, адже в більшості розвинених країн для пріоритетних галузей існує пільгове кредитування.

Особливу увагу варто звернути на ліквідність забезпечення кредитів. Для аграрного сектору це питання пов'язано із особливостями структури основного капіталу. У промисловості розповсюджено в забезпечення кредитів використовувати основні фонди. Так як вітчизняне сільське господарство на теперішній час зорієнтовано переважно на рослинництво, відповідно ключовим фондом виступає земля, питання власності на яку в Україні досі залишається відкритим. Незважаючи на ряд прийнятих нормативних документів, аграрії не в змозі повноцінно використовувати її як власність, що значно обмежує можливість її використання в якості застави.

Тривалий виробничий цикл, особливо у тваринництві, не сприяє реалізації інвестицій в цю сферу діяльності. Наразі серед виробників м'яса найбільш популярним є птахівництво через найкоротший період окупності у порівнянні з усіма іншими тваринами. Це ж підтверджується стабільним скороченням чисельності великої рогатої худоби, в тому числі корів, де зараз серед виробників найбільше представлені домогосподарства населення, так як виробництво молока є для них фактично єдиним можливим засобом існування. Також дрібні виробники через недостатність масштабу виробництва не спроможні реалізувати інноваційні інвестиційні проекти, адже виникають складнощі навіть з придбанням традиційно сільськогосподарської техніки, що поряд із традиційною державною підтримкою вимагає реалізації організаційних заходів об'єднання дрібних виробників у кластери на основі кооперації.

Нерозвиненість фінансового ринку призводить до недовикористання фінансових інвестицій. Враховуючи наявність розриву між вкладенням коштів у виробничий процес в рослинництві та отриманням виручки від реалізації для суб'єктів аграрного бізнесу деривативи виступають ефективним інструментом, який дозволяє не тільки оптимізувати фінансування, але й залучати додаткові інвестиційні ресурси. Ще одним вузьким місцем являється товарні біржі. Як зазначають дослідники [5] наразі цей інструмент є нерозвинутим через відсутність сучасної матеріально-технічної бази, електронної системи торгівлі із низьким обсягом статутного капі-

талу, що не дозволяє виступати їм інвестиційно привабливими об'єктами. Саме тому переважна більшість операцій щодо закупівлі зерна здійснюється через спот. Саме така ситуація призвела до монополізації аграрного ринку з боку трейдерів і постачальників матеріально-технічних ресурсів і недоотримання вітчизняними товаровиробниками третини кінцевої ціни реалізації.

В цілому узагальнюючи ряд досліджень відносно інвестиційної діяльності суб'єктів аграрного бізнесу [2, 3, 4] зауважимо, що існують специфічні чинники впливу на інвестиційний клімат, до яких відносять залежність від природно-кліматичних умов, потребу у державній підтримці, необхідність розвитку соціальної сфери та інфраструктури. В якості об'єктів виступають підприємства всіх форм власності, включаючи господарства населення, а також соціальну сферу й інфраструктуру. В якості цілей інвестиційної діяльності виокремлюють відтворення родючості земель, нормальне функціонування біологічних організмів, забезпечення продовольчої безпеки держави, належний рівень життя сільських мешканців. Як заходи або особливості інвестиційної діяльності розглядаються такі: забезпечення безперервності виробництва, необхідність фінансового оздоровлення підприємств, необхідність технічного переоснащення, розвиток суміжних галузей. Пріоритетними напрямками інвестування пропонують розглядати збільшення обсягів виробництва й підвищення продуктивності, покращення родючості ґрунтів, поліпшення біологічного потенціалу рослин і тварин, фінансування соціальної сфери та інфраструктури, створення об'єднань підприємств.

З точки зору автора, до пріоритетних напрямів варто додати вирощування нішових культур на невеликих ділянках землі, розвиток органічного рослинництва, впровадження енергоефективних технологій шляхом використання відновлювальних ресурсів і результатів господарської діяльності в якості ресурсів для виробітку біопалива. Саме ці напрями варто вважати пріоритетними, так як вони відповідають критерію інноваційності.

Додатковим блоком варто виокремити державну підтримку інноваційного розвитку інвестиційної діяльності, яка має охоплювати організаційні й економічні заходи. До останніх варто віднести пільгове оподаткування, яке передбачає звільнення від податку на прибуток тієї його частини, яка використовується для реінвестування. Крім цього існують спеціальні режими оподаткування, що передбачає пільгові ставки відносно податку на прибуток для окремих видів діяльності. Пільгове банківське кредитування можливо лише за умови сплати державою різниці між ринковою вартістю капіталу й пільговою ставкою для суб'єктів аграрного бізнесу. Додатковим інструментом варто розглядати початок погашення подібних кредитів не з першого року використання, а через декілька. Підтримка короткострокового кредитування для забезпечення поточного обігу коштів всередині виробничого циклу. Важливим регулюючим податковим впливом з боку держави за останні роки виступає нульова ставка податку на додану вартість для експортованої продукції, але основним недоліком дії цієї пільги є отримання відшкодування не лише виробниками, але й посередниками – переважно крупними зернотрейдерами, які володіють логістичними потужностями й активами зберігання. Натомість безпосередньо виробники не можуть повноцінно користуватися цією пільгою, негативний вплив якої на формування бюджету є дуже значним. Як представлено у розрахунках роботи [6] бюджетне відшкодування

з ПДВ становить близько 27% за попередні три роки від загального обсягу цього податку, що знижує відповідно його ефективність на цю величину.

Інша група заходів представлена організаційними, що передбачає виконання державою ролі посередника між суб'єктами в ході реалізації інвестиційної діяльності, особливо інноваційного характеру. Вирішальна роль покладено на державу для об'єднання інтересів дрібних виробників з метою реалізації збуту готової продукції, впровадження новітніх методів забезпечення й контролю якості продукції, організації спільного використання технічних засобів на засадах кооперації і співпраці. Корисним є організація консультативно-інформаційних заходів для поширення успішного досвіду підприємств в різних сферах сільського господарства. В якості прикладу варто розглянути «Агропорт» – один з найбільших аграрних майданчиків у Східній Європі, націлений на зручний доступ виробників до новітніх агротехнологій, головною стратегією якого на майбутні 10 років визначено крім традиційної демонстрації агротехнологій у виставкових форматах створення інфраструктури за постійно діючими дослідницько-демонстраційними майданчиками, А також подальше розширення до створення бізнес-екосистем розвитку фермерства окремих регіонів разом із діджиталізацією [7]. Цей проект охоплює розробку інноваційних парків, підтримку локальних виробників, проведення форумів і утримання клубів відповідних інтересів. Роль держави у подібних проектах передбачає підтримку ініціатив з боку зацікавлених сторін, що дозволяє об'єднувати інтереси держави, підприємств, широкого кола громадськості для створення спільного простору взаємодії.

В контексті безпосередньої підтримки інноваційного напрямку інвестиційної діяльності роль держави сконцентрована у фінансуванні фундаментальних наукових досліджень, імплементація яких дозволяє отримувати чисельні прикладні результати в різних сферах сільського господарства. Пріоритет державного фінансування обумовлений відсутністю зацікавленості приватних інвесторів у фінансуванні кошторисних фундаментальних досліджень внаслідок низького відсотка ефективності отриманих від них результатів.

Як зазначають дослідники в ході інноваційної діяльності на різних етапах домінують окремі суб'єкти: на етапі розробки - мережа науково-дослідних інститутів і міністерств; на етапі апробації і перевірки – наукові установи й спеціальні державні організації; в ході відтворення інновацій – насінневі господарства, племінні заводи, машинобудівні підприємства, біологічні фабрики тощо; на етапі впровадження у виробництво – суб'єкти підприємницької діяльності [с. 6, 8]. Як бачимо, суб'єкти господарювання залучається цей процес переважно на заключних етапах, коли рівень комерціалізації результатів є достатньо високим. Саме таким шляхом реалізується роль держави у забезпечення взаємозв'язку між наукою та інноваційним підприємництвом в аграрному секторі. Нажаль, вітчизняні венчурні фонди, які в розвинутих країнах зорієнтовані на підтримку інноваційних проектів, в нашій державі не зацікавлені в цій діяльності – вони зосереджені на традиційних галузях будівництва, торгівлі енергоресурсами тощо. Перспективним є використання ідей, згенерованих в ході старт-апів, популярних та розповсюджених серед молоді, де важливу роль крім наукових установ відіграють освітні заклади, які дозволяють реалізовувати функцію збору й попереднього оцінювання інноваційних ідей. Старт-апи часто розглядають як висхідну фазу реалізації інвестиційних проектів інноваційного характеру. Основним недоліком старт-апів є відсутність стартового капіталу для створення прототипу та фундаментального дослідження ринку. Цей період розглядається як етап розвитку, де підтримка державою залишається вирішальною. На наступних етапах експансії і зростання вирішення питання залучення приватних інвестицій стає набагато простішим.

Висновки. Таким чином, для реалізації інноваційної орієнтації інвестиційної діяльності суб'єктів аграрного бізнесу обов'язковим виступає державна підтримка й регулювання, що включає організацію взаємодії між органами державної влади, зацікавленими ініціативними громадськими організаціями, фінансовими й банківськими установами, науково-дослідними й проектними установами, венчурними фондами, закладами вищої освіти та підприємцями щодо впровадження заходів і проектів відповідного характеру та спрямування.

Список использованной літератури:

1. Закон України «Про інвестиційну діяльність». Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1991, № 47, ст. 646. № 1560-XII від 18.12.2017. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12/ed20171218>
2. Важинський Ф. А. Активізація інвестиційної діяльності сільськогосподарських підприємств / Ф. А. Важинський, М. Ю. Палакуліч // Науковий вісник Мукачівського державного університету. Сер. : Економіка. - 2015. - Вип. 2(2). - С. 56-61.
3. Рибіна Л.О. Особливості інвестиційної діяльності в аграрному секторі економіки. – Економіка і суспільство. – 2017. – № 11. – С. 450-454.
4. Кучеренко Ю. А. Особливості інвестиційної діяльності сільськогосподарських підприємств [Електронний ресурс] / Ю. А. Кучеренко // Інвестиції: практика та досвід. - 2018. - № 7. - С. 82-85.
5. Язлюк Б. О. Сучасний стан та проблеми розвитку біржового ринку зерна в Україні / Б. О. Язлюк, А. І. Гулей, Н. П. Резнік // Український журнал прикладної економіки. – 2018. – Том 3. – № 4. – С. 8–13.
6. Степаненко С. В. Роль податку на додану вартість у формуванні доходів бюджету та його ефективність / С. В. Степаненко // Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства. – 2019. – Вип. 206 «Економічні науки». – С. 412-422.
7. Агропорт Україна. Аграрна Бізнес-Екосистема. URL: <https://agroport.ua/>
8. Сіренко Н.М. Інноваційне підприємництво як складова стратегії розвитку аграрного сектора економіки. / Н. М. Сіренко, О. І. Мельник // Миколаївський національний аграрний університет. – 2013. – URL: <https://www.sworld.com.ua/simpoz2/105.pdf>

Orel A. M., PhD in Economics, Senior Lecturer, doctoral student, Kharkiv Petro Vasylenko National Technical University of Agriculture (Kharkiv, Ukraine)

Rudenko S.V., Ph.D. (Economic Sciences), Associate Professor, Kharkiv Petro Vasylenko National Technical University of Agriculture (Kharkiv, Ukraine)

The innovative orientation of investment activities of agricultural business entities.

Increasing the competitiveness level is possible with active innovation activity, which should be the main focus of investment. The purpose of the research is to further develop the ways of innovative orientation of investment activity of agricultural business entities. The role of agriculture in the agro-industrial complex is considered. Consumption of main food products in Ukraine is analyzed. Possible ways to increase the capacity of the domestic food market have been identified. Imports of food by main groups are considered. The content of investment activity in accordance with regulatory documents is presented. The influence of environmental factors in the context of creating an investment climate is considered. Specific features of riskiness of agrarian sector lending are determined. The content of investment from the economic point of view is considered. The classification of investment forms is provided. The functioning advantages of large integration agro-formations are presented in the course of investment activity. The importance of addressing the issue of land ownership has been determined in the context of its consideration as a potential resource for securing loans. The inability of small producers to realize innovative investment projects has been determined due to the lack of financial resources accumulation for development, because the main source of investment in agricultural enterprises remains the own funds. The state of the financial market in Ukraine is defined as unsatisfactory, which does not allow to use financial instruments (derivatives) efficient. One of the problems is the underdevelopment of commodity exchanges, which makes it impossible to effectively sell agricultural products.

The main determinants of agricultural investment activity are presented, which include specific factors influencing the investment climate, objects, goals, measures or features, priority areas, including improving productivity, soil fertility, the biological potential of plants and animals, the financing of social sphere and infrastructure, creating business associations, growing niche crops, developing organic plant growing, implementing energy-efficient and resource-saving technologies. The state support directions of innovative development of investment activity for agricultural enterprises are considered that take forms: preferential crediting, exemption from taxation the profit part, which goes on development, organizational measures of ensuring interaction of agrarians, scientists and educators for the investment activity activation.

Key words: investment activity, innovations, agricultural business entities, state regulation, financial market, preferential crediting, tax privileges.

Дата надходження до редакції: 21.08.2019 р.